FYBcom
Sem II

Accountancy & Financial Mgmt - II

11/4/17
(06 pages)

QP Code : 07445 610 copies

(3 Hours) **[Total Marks : 100**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B.
(1) Strictly avoid resorting to any unfair means during the examination.
(2) **Figures** in brackets to the **right** indicate full marks **allotted** to the question.
(3) Working notes should form part of your answers.
(4) **All** six questions are **compuslory**, although, there are internal options in case of questions **2** to **6**.
(5) Use of simple calculator is **allowed**.

1. (a) Fill in the blanks with most appropriate words (any 10) :— **(10)**

(i) Opening balance of Petty Cash is shown on ___________ side of Branch Account.
(ii) Goods Sent to an consignee for sale is called as ___________.
(iii) Good sent on consignment is credited to ___________ Account.
(iv) Goods costing 2,00,000 were sent on consignment at cost plus 25%. Invoice value of the goods will be___________.
(v) Ownership of the goods sent on consignment remains with the ___________.
(vi) Proforma invoice is prepared by ___________ .
(vii) ___________ branches do not maintain complete books of accounts.
(viii) Under Branch Debtors System, depreciation of branch fixed assets is not shown in ___________ Account.
(ix) Branch Account is prepared under ___________ method of Branch Accouting.
(x) In fire insurance, the insured gets compensation proportionate to _________ incurred, in case of sufficient insurance.
(xi) Slow moving goods are called as ___________ goods.
(xii) Credit purchase can be ascertained from ___________ Account.

(b) State whether the following statements are True or False (any 10) :— **(10)**

(i) Single Entry System is suitable to small organization.
(ii) Credit sales can be ascertained from Debtors Account.
(iii) Under Single Entry System, closing capital is ascertained by preparing opening statement of affairs.
(iv) The relationship between consignor and consignee is that of Principal & Agent.
(v) In case of del-credere commission, bad debt loss is borne by the consignee.
(vi) Consignment is same as sales.
(vii) Discount allowed to customers is not recorded in Branch Account.
(viii) Dependent branch depends on customers for supply of goods and expenses.
(ix) Under Stock and Debtors system, Branch Stock account is a real account.
(x) Rate of gross profit need not be consistent for deciding the stock on the date of fire.
(xi) Average clause has no effect on calculation of claim.
(xii) In case of overvaluation of stock, it should be brought down to cost.

[TURN OVER

2. Following details were extracted from the information given by Mr. Kedarnath for the year ended 31st March 2017 : (15)

(a) **Cash and Bank Account**

Receipt	₹	Payment	₹
To Balance b/d	10,000	By Cash Purchases	47,000
To Cash Sales	120,000	By Creditors	250,000
To Debtors	300,000	By Bills payable	30,000
To Bills Receivables A /c	20,000	By Salaries	50,000
To Interest Received	6,000	By Printing and Stationery	22,000
To Loan received	40,000	By Insurance	15,000
		By Sales Commission	24,000
		By Furniture Purchased	30,000
		By Balance c/d	28,000
	496,000		496,000

(b)

Particulars	Balance on 31-03-16 ₹	Balance on 31-03-17 ₹
Furniture	20,000	50,000
Cash & Bank Balance	10,000	28,000
Stock	30,000	40,000
Debtors	50,000	60,000
Bills Receivables	7,000	8,000
Creditors	20,000	30,000
Bills payable	4,000	12,000

(c) Other details :—

(i) Provide Depreciation on Furniture at the rate 10% p.a. Furniture was purchased during the year on 1st August 2016.

(ii) Insurance Prepaid was ₹ 1,000/-

(iii) Bills Receivable dishonoured during the year ₹ 400/-

You are required to prepare :

(1) Trading & Profit & Loss Account for the year ended 31st March, 2017.

(2) Balance Sheet as on 31st March, 2017.

(3) Working Notes are necessary to substantiate your answer.

OR

[TURN OVER

CC77F14988DD148497277EF8CC2BDD21

2. Following information is given to you by Mr. Hariharan : (15)

(a) Opening Statement of Affairs as on 1st April 2016

Liabilities	₹	Assets	₹
Capital	100,000	Laptop	50,000
Creditors	50,000	Closing Stock	30,000
Loan from friends	15,000	Debtors	40,000
		Bills Receivable Account	8,000
		Cash and Bank Balance	37,000
	165,000		165,000

(b) Following Information was available with respect to Cash and Bank Transactions :

	Particulars	₹
1	Received from Debtors	1,10,000
2	Paid to Creditors	60,000
3	Cash Purchases	15,000
4	Cash Sales	20,000
5	Salaries	18,000
6	Office Expenses	20,000
7	Commission Received	4,000
8	New Laptop Purchased	50,000
9	Bills Receivable Matured and Received	15,000
10	Bills Payable Paid	5,000

(c) Following additional Information was also made available to you :

(i) Credit Purchase 70,000
(ii) Credit Sales 150,000
(iii) Depreciation to be Charged on computer 25% p.a.
(iv) Laptop purchased during the year was purchased on 1st October, 2016
(v) Bills Receivable Drawn 18,000
(vi) Bills Payable Accepted 7,000
(vii) Closing Stock 12,000
(viii) Discount allowed to customers 1,000

You are required to prepare :

(i) Trading and Profit & Loss Account for the year ended 31st March, 2017.
(ii) Balance Sheet as on 31st March, 2017.
(iii) Working Notes to substantiate your answer.

[TURN OVER

3. The following information relates to Bhopal Branch of Star Corporation, Mumbai for the year 2016-17 : **(15)**

Particulars	31/03/2016 ₹	31/03/2017 ₹
Stock (at Invoice Price)	50,000	75,000
Debtors	70,000	95,000

Goods worth ₹ 4,37,500/- were sent by Head Office to the Branch @ 20% on Invoice Price. Branch sold Goods worth ₹ 3,80,000/- of which Cash sales amounted to ₹ 1,70,000/-. Branch spent ₹ 30,000/- for salaries, ₹ 12,000/- for Rent and ₹ 6,700/- for Miscellenous expenses. All expenses were remitted by Head Office. Branch remits all Cash received to head Office daily.

Other details of Branch Transactions are as follows :

Returns to Head Office (at Invoice Price)	10,000
Returns from Debtors	5,000
Bad Debts	1,000
Allowances to Debtors	1,500

You are requested to show the Bhopal Branch Account in the books of Head Office for the year ending 31st March, 2017 and support your answer by preparing Branch Debtors and Goods sent to Branch Accounts. Use Branch Debtors method.

OR

3. Ankush Trading Company, Nagpur, sends goods to its Kanpur Branch at cost, which the Branch sells on credit as well as for cash. From the following particulars prepare necessary Account by Stock and Debtors Method in the Head Office Books assuming Cash is immediately remitted by Branch to Head Office. Expenses are paid directly by Head office. **(15)**

Particulars	₹
Stock at Branch on 1-1-2016	75,500
Goods received from Head office	3,55,000
Goods returned by customers	3,000
Total Sales	3,67,600
Cash Sales	1,67,600
Goods returned to Head office	3,500
Stock at Branch on 31-12-2016	69,500
Debtors on 01-01-2016	55,000
Cash paid by customers	1,84,500
Discount and commission to customers	1,360
Bad debts	390
Rent Rates and Taxes	1,200
Salesmen Expences and wages	3,650

[TURN OVER

4. M/s Diamond Cements Ltd. of Nagpur consigned to Suyesh Brothers of Bhopal, 5,000 Cement bags costing ₹ 80/- per Bag. M/s Diamond Cements Ltd. paid ₹ 4,500/- for railway freight, ₹ 2,500/- for insurance and ₹ 2,200/- for sundry expenses. **(15)**

On receipt of consignment, Suyesh Brothers accepted a Bill for ₹ 2,00,000/-

Suyesh Brothers sent an Account sales which shows as:

(1) Cash Sales of 4,000 bags @ ₹ 95 each.

(2) Expenses paid by Suyesh Brothers were :

(a) Godown rent ₹ 2,000/-;

(b) Selling expenses ₹ 6,000/-.

(c) Suyesh Brothers remitted the balances due by bank draft after deducting their expenses and commission at 2% on gross sales.

Prepare Consignment Account and Consignee's Account in the books of M/s Diamond Cements Ltd.

OR

4. The Hero Cycles ltd., Mumbai appointed Ganesh Cycles of Chandrapur as their selling agent on the undermentioned terms and conditions ; **(15)**

(a) Supplied cycles to be sold at invoice price or over.

(b) Ganesh cycles an authorized agents at Chandrapur, is entitled to a commission of 12.5% on the invoice price and 25% of any surplus amount realized.

(c) On 1st January, 2016; 1,500 bicycles were consigned to Ganesh cycles of Chandrapur. Each bicycle costing Rs. 60 including freight and invoiced at ₹ 80/- each.

(d) A bill for ₹ 25,000/- is drawn on Ganesh Cycles, Chandrapur as an advance.

(e) Before 31st December, 2016, Ganesh Cylces sold 1,000 bicycles at an average price of ₹ 95 per cycles.

(f) Consignee made the following expenses :
For advertisement and selling expenses ₹ 4,500/-, Godown Rent, Insurance etc. ₹ 3,000/-.

(g) Bank draft was received from Ganesh Cycles towards the balance.

Prepare Consignment Account, Consignee's Account and Goods sent on Consignment Account in the books of Hero Cycles Ltd.

5. On 30th September, 2016, a fire destroyed major part of stock of M/S. Fireprone& Co. Stocks costing ₹ 5,20,000/- could be salvaged but not saved their stock ledgers. A fire insurance policy was in force under which the sum insured was ₹ 12,00,000. **(15)**

You are given the following data from the available records :

(a) Total of sales invoices during the period April to September, 2016 amounted to ₹ 90,60,000/-. An analysis showed, that goods of the value of ₹ 9,00,000/- had been returned by customers before the date of fire.

(b) Opening stock on 1st April, 2016 was ₹ 6,60,000/- which was over-valued by 10%.

(c) Purchases between 1st April 2016 and 30th September, 2016 were ₹ 65,00,000/-.

(d) Normal Gross Profit Rate was $33\,^{1}/_{3}$ % on sale.

Prepare a statement of insurance claim.

OR

[TURN OVER

5. On 31st May, 2016, a fire occurred & partly damaged the stock of goods of Vulnerable Traders, Stock having a cost of ₹ 1,00,000/- being salvaged. The stocks were insured against fire to the extent of ₹ 4,50,000/-. (15)

The following particulars could be obtained from the books and records saved :

Particulars	₹
Balance as per Balance Sheet as on 31-12-2015 :	
Stock (as undervalued by 10%)	2,70,000
Debtors for Goods	75,000
Creditors for Goods	45,000
Transactions between 1-1-2016 to 31-05-2016 :	
Cash received from debtors	6,00,000
Cash Discount allowed to debtors	15,000
Goods returned by debtors	6,000
Cash paid to creditors	11,10,000
Cash discount from creditors	12,000
Goods returned to Creditors	3,000
Cash sales	6,36,000
Goods donated (at cost)	15,000
Debtors for goods as on 31-05-2016	1,74,000
Creditors for goods as on 31-05-2016	90,000

All sales were made at a Gross Profit of 25% on Sale price.
Draw a statement of claim for loss of stock.

6. (a) What is Branch ? What are the features of Dependent Branch and give format of Branch Account in Branch Debtors System. (10)

(b) What is consignment and its necessity ? Give format of Consignment Account. (10)

OR

6. Write short note on any four of the following :— (20)

(a) Memorandum Trading Account
(b) Account Sale
(c) Normal Loss and Abnormal Loss
(d) Stock Debtors Method of Branch Accounts
(e) Average Clause
(f) Average Gross Profit Ratio.

11/4/17 FYBcom Sem II Accountancy & Fin. Mgmt-II (08 pages)

QP Code : 07445

(मराठी रूपांतर)

(३ तास) [एकूण गुण : १००

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना : (१) परीक्षेमध्ये कोणताही अनुसूचित प्रकार अथवा गैरवापर टाळा.
(२) **उजवी**कडील कंसातील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
(३) कार्यनोंदी या मुख्य उत्तरांचा अविभाज्य भाग समजावा.
(४) सर्व **सहा** प्रश्न अनिवार्य आहेत. मात्र प्रश्न **२** ते **६** मध्ये अंतर्गत पर्याय आहेत.
(५) **साधे गणकयंत्र** वापरण्यास अनुमती आहे.
(६) या मराठी रुपांतरात कोणतीही शंका अथवा अडचण असल्यास मूळ **इंग्रजी** प्रश्नपत्रिका ग्राहय मानावी.

१. (अ) रिक्त जागी योग्य शब्द भरा (कोणतेही दहा) :- **(१०)**

१. सुरुवातीची किरकोळ रोकड शिल्लक ही शाखा खात्यामध्ये .... बाजुला दर्शविली जाते.
२. वस्तू विक्री करीता कन्साई कडे पाठविल्यास त्यास .... असे म्हणतात.
३. कन्साईनमेंटसाठी पाठविलेला माल .... खाते क्रेडीट केला जातो.
४. ₹२,००,००० किंमतीचा माल कन्साईमेंटसाठी पाठविताना किंमत अधिक २५% नी पाठविला असेल तर त्या मालाची विक्री किंमत ...... असेल.
५. कन्साईमेंट मध्ये वस्तुची मालकी .... कडे राहते.
६. प्रोफार्मा चलन हे .... तयार करतो.
७. .... शाखामध्ये पूर्ण खाती पुस्तकांची नोंद ठेवली जात नाही.
८. शाखा डेट्र्स प्रणाली अंतर्गत, स्थिर मालमत्तेचा घसारा .... खात्यामध्ये दर्शवित नाही.
९. शाखा खाते हे .... शाखा प्रकारामध्ये बनविले जाते.
१०. आग विम्यामध्ये विमा धारकास विम्याचा मोबदला त्याच्या अनुभागा .... ऐवढी मिळते, जर त्याने पुरेसा विमा घेतला असेल तर.
११. स्लो मुव्हिंग वस्तुंना .... वस्तु असे म्हणतात.
१२. उधार खरेदी .... खात्यामधून शोधली जाऊ शकते.

[TURN OVER

(ब) खालील विधाने सत्य की असत्य ते सांगा (कोणतेही दहा) :– (१०)

१. ऐकेरी नोंद प्रणाली लहान व्यवसायाकरीता योग्य आहे.
२. उधार विक्रीची रक्कम ही डेट्रर्सच्या खात्यामधुन मिळु शकते.
३. एकच नोंद प्रणालीमध्से अखेरचे भांडवल शोधण्यासाठी सुरुवातीचे स्टेटमेंट ऑफ अफेअर्स बनवितात.
४. प्रेषक आणि अडत्या यांचा संबंध प्रिंसिपल आणि ऐजंट असा असतो.
५. अडत्या डेल–क्रेडर कमिशनच्या मोबदल्यात संभाव्य बुडित येणी चा धोका पत्कारतो.
६. कंन्साईमेंट व विक्री ह्या एकच आहेत.
७. शाखा खात्यामध्ये ग्राहकांना दिलेल्या सुटीची नोंद घेतली जात नाही.
८. डिपेंडन्ट शाखा ही वस्तु पुरवठा व खर्चासाठी ग्राहकांवर विसंबून असते.
९. स्टॉक डेट्र्स प्रणालीमध्ये शाखा साठा खाते (Branch Stock Account) हे रियल खाते आहे.
१०. आगीच्या दिवशीचा साठा ठरविताना ढोबळ नफ्याचा दर हा विचारात घेतला जात नाही.
११. विम्याची रक्कम ठरविताना एव्हरेज क्लॉज चा विचार केला जात नाही.
१२. जर साठयाचे मूल्य वाढविले असेल तर, ते योग्य किंमती पर्यंत कमी करणे गरजेचे आहे.

२. श्रीयुत केदारनाथ यांची ३१ मार्च, २०१७ रोजीची माहिती आपल्याला खाली दिली आहे. (१५)

(अ) नगद व बँक खाते

जमा	₹	खर्च	₹
आरंभिची शिल्लक	१०,०००	रोख खरेदी	४७,०००
रोख विक्री	१,२०,०००	धनकोनी दिले	२,५०,०००
ऋणको खाते मिळाले	३,००,०००	हुंड्या देणे खाते दिले	३०,०००
हुंडया येणे खाते मिळाले	२०,०००	पगार	५०,०००
व्याज मिळाले	६,०००	छपाई व स्टेशनरी	२२,०००
कर्ज घेतले	४०,०००	विमा खाते	१५,०००
		विक्रीवर दलाली	२४,०००
		फर्निचर खरीदले	३०,०००
		शेवटची शिल्लक	२८,०००
	४,९६,०००		४,९६,०००

[TURN OVER

(ब)

तपशील		३१ मार्च २०१६ रोजीची शिल्लक	३१ मार्च २०१७ रोजीची शिल्लक
१	फर्निचर	२०,०००	५०,०००
२	नगद व बँक खाते	१०,०००	२८,०००
३	शिल्लक माल	३०,०००	४०,०००
४	ऋणको	५०,०००	६०,०००
५	हुंडया येणे खाते	७,०००	८,०००
६	धनको	२०,०००	३०,०००
७	हुंडया देणे खाते	४,०००	१२,०००

(क) **अतिरिक्त माहिती** :

१. फर्निचरवर १०% प्रतिवर्षप्रमाणे घसारा लावणे. १ ऑगस्ट २०१६ रोजी नवीन फर्निचर खरीदले

२. आगाऊ विमाभरणी केली ₹ १,०००

३. हुंड्या त्यांच्या वेळेत आदा न झाल्या ₹ ४००.

वरील माहितीच्या आधारे

३१ मार्च २०१७ रोजीचे

१. व्यापार खाते व नफा तोटा खाते

२. ३१ मार्च २०१७ रोजीचा ताळेबंद बनवा

३. 'टाचण' उत्तराचा अविभाज्य भाग असेल.

किंवा

२. श्रीयुत हरिहरन यांनी आपल्याला खालील माहिती दिली आहे. **(१५)**

(अ) १ एप्रिल २०१६ रोजीचा सुरवातीचा ताळेबंद

देणी	₹	मालमत्ता	₹
भांडवल	१,००,०००	लॅपटॉप	५०,०००
धनको	५०,०००	शेवटचा शिल्लक माल	३०,०००
मित्रांकडून कर्ज	१५,०००	ऋणको	४०,०००
		हुंडया येणे खाते	८,०००
		नगद व बँक खाते	३७,०००
	१,६५,०००		**१,६५,०००**

[TURN OVER

CC77F14988DD148497277EF8CC2BDD21

(ब) नगद व बँक खात्यातील व्यवहाराचा तपशील खालीलप्रमाणे :–

	तपशिल	₹
१	ऋणकोकडून मिळाले	१,१०,०००
२	धनकोना दिले	६०,०००
३	रोख खरेदी	१५,०००
४	रोख विक्री	२०,०००
५	पगार	१८,०००
६	कचेरी खर्च	२०,०००
७	दलाली मिळाली	४,०००
८	नवीन लॅपटॉप खरीदला	५०,०००
९	आवक हुंडयांचे पैसे मिळाले	१५,०००
१०.	देय हुंडयांचे पैसे दिले	५,०००

(क) अतिरिक्त माहिती :

	तपशिल	₹
१	उधार खरेदी	७०,०००
२	उधार विक्री	१,५०,०००
३	लॅपटॉपवर २५% प्रतिवर्षाप्रमाणे घसारा लावणे १ ऑक्टोबर २०१६ रोजी नवीन लॅपटॉप खरीदला	
४	नवीन हुंड्या काढल्या	१८,०००
५	नवी हुंडया देय स्विकारल्या	७,०००
६	शिल्लक माल	१२,०००
७	ग्राहकांना सवलत (डीसकाऊंट) दिला	१,०००

वरील माहितीच्या आधारे

१. ३१ मार्च २०१७ रोजीचे व्यापार व नफा तोटा खाते बनवा.

२. ३१ मार्च २०१७ रोजीचा ताळेबंद बनवा

३. टाचणे देऊन आपल्या उत्तरांची पुष्ठी करा.

[TURN OVER

३. खालील माहिती स्टार कॉर्पोरेशन, मुंबईच्या भोपाळ शाखेच्या वर्ष २०१६–१७ बाबत आहे :– (१५)

तपशिल	३१/०३/२०१६	३१/०३/२०१७
मालसाठा (देय किंमतीत)	५०,०००	७५,०००
ऋणको	७०,०००	९५,०००

मुख्यालयाने शाखेला ₹४,३७,५०० इतक्या रकमेचा माल देयक किंमतीवर २०% नफ्याने पाठविला. शाखेने ₹३,८०,००० विक्री केली, ज्यामध्ये रोख विक्री ₹१,७०,००० इतकी होती. शाखेने ₹३०,००० वेतन ₹१२,००० भाडे व ₹६,७०० किरकोळ खर्च केला. सर्व खर्च मुख्यालयाने अदा केला. मिळालेली सर्व रोख शाखा मुख्यालयाला दर दिवशी पाठविते.

शाखेचे इतर व्यवहार खालीलप्रमाणे :–

मुख्यालयाला माल परत (देयक दराने)	१०,०००
ऋणकोकडून माल परत	५,०००
बुडित खाती	१,०००
ऋणकोंना सूट दिली	१,५००

तरी मुख्यालयाच्या पुस्तकांत भोपाळ ३० मार्च, २०१६ या वर्षाकरिता शाखा खाते, माल शाखेला पाठविला खाते आणि ऋणको खाते तयार करून आपले उत्तराला पृष्ठी द्या. शाखा ऋणको प्रणालीचा वापर करा.

किंवा

३. अंकुश ट्रेडिंग कंपनी, नागपूर हे कानपूर शाखेला खरेदी किंमतीत माल पाठवितात. शाखा सदर माल रोखीने, तसेच उधारीवर विकते. खालील माहितीवरुन मुख्यालयाच्या पुस्तकांत साठा व ऋणको पद्धतीने आवश्यक खाते तयार करा. सर्व रोखड शाखा मुख्यालयाला त्वरीत पाठविते. सर्व खर्च मुख्यालय परस्पर अदा करते. (१५)

तपशिल	₹
१–१–२०१६ रोजीचा शाखेतील मालसाठा	७५,५००
मुख्यालयातून आलेला माल	३,५५,०००
ग्राहकांनी परत दिलेला माल	३,०००
एकूण विक्री	३,६७,६००
रोख विक्री	१,६७,६००
मुख्यालयाला परत केलेला माल	३,५००
३१–१२–२०१६ रोजीचा शाखेतील माल	६९,५००
०१–०१–२०१६ रोजीचे ऋणको	५५,०००
ग्राहकांनी दिलेली रोख रक्कम	१,८४,५००
ग्राहकांना दिलेली सूट व दलाली	१,३६०
बुडित खाती	३९०
भाडे व कर	१,२००
विक्रेत्यांचा खर्च व मजुरी	३,६५०

[TURN OVER

CC77F14988DD148497277EF8CC2BDD21

४. नागपुरच्या मे. डायमंड सिमेन्ट लि. यांनी भोपाळच्या सुयश ब्रदर्स या अडत्याला ५००० सिमेंटच्या गोण्या ₹८० प्रति नग प्रमाणे पाठवल्या. तसेच ₹ ४,५०० रेल्वेचे भाडे ₹ २,५०० विमासाठी आणि ₹ २,२०० विविध खर्चासाठी अदा केले. माल मिळाल्यानंतर सुयश ब्रदर्स यांनी ₹ २,००,००० ची विनिमय पावती अदा केली. (१५)
सुयश ब्रदर्स यांनी खालीलप्रमाणे माल विक्रिचा हिशोब पाठवा.

१. रोख विक्री ४००० गोण्यांची प्रति गोणी ₹ ९५ प्रमाणे

२. सुयश ब्रदर्स यांनी केलेला खर्च :-

		₹
अ	गोदाम भाडे	२,०००
ब	विक्रीसाठी खर्च	६,०००

सुयश ब्रदर्स यांनी उर्वरित रक्कम त्यांची दलाली २०% विक्रीवर व खर्च वजा करुन बँकेच्या ड्राफ्टने पाठवून दिली.
वरील माहितीवरुन डायमंड व सिमेन्टच्या पुस्तकात माल खाते व अडत्या खाते तयार करा.

किंवा

४. हिरो सायकल मे. यांनी गणेश सायकल चंद्रपुर याची विक्रेता अडत्या म्हणून नेमणी केली. (१५)

(अ) पाठवलेल्या सायकलीया ठराविक किंमतीत किंवा त्यापेक्षा जास्तीत विकाव्या.

(ब) चंद्रपुरच्या गणेश सायकल्स या अधिकृत दलालांना १२.५०% बिलाच्यो किंमतीवर आणि जादा विक्रितून मिळालेल्या रकमेवर २५% दलाली देण्यात यावी.

(क) १ जानेवारी, २०१६ रोजी १५०० सायकली गणेश सायकल्स या दलालाला पाठवण्यात आल्या. प्रत्येक सायकलीची किंमत ₹ ६० असून त्याचे बिल ₹ ८० प्रति सायकलीसाठी वाहतूक खर्च मिळवूण ठरविण्यात आले.

(ड) गणेश सायकल्स यांच्या नावाने ₹ २५,००० विनिमय पावती आगाऊ रक्कम म्हणून देण्यात आली.

(इ) ३१ डिसेंबर, २०१६ पुर्वी गणेश सायकल्स यांनी सरासरी ₹ ९५ प्रमाणे १००० सायकली विकल्या.

(फ) अडत्यांनी खालील खर्च केले.
जाहिरात व विक्रीसाठी ₹ ४,५०० तसेच गोदाम भाडे व विमासाठी ₹ ३,०००.

(ग) गणेश सायकलकडून उर्वरित रकमेचा बँक ड्राफ्ट देण्यात आला.

वरील माहितीवरुन हिरो सायकल यांच्या पुस्तकात माल खाते, गणेश सायकल खाते व माल विक्री खाते तयार करा.

[TURN OVER

५. ३० सप्टेंबर, २०१६ रोजी मोठया आगीमुळे मे. फायरप्रोन अँड कं. यांच्या मालसाठयाचा मोठा भाग भस्मसात झाला. ₹ ५,२०,००० इतका मालसाठा बचावला, परंतु खतावणी पुस्तके जळली. विमा पॉलिसी ₹ १२,००,००० होती. (१५)

खालील तपशिल उपलब्ध आहे :-

(अ) एप्रिल ते सप्टेंबर २०१६ या कालावधीतील विक्री ₹ ९०,६०,००० इतकी तर विक्री परतावा ₹ ९,००,००० इतका होता.

(ब) १ एप्रिल, २०१६ रोजीचा आरंभीचा मालसाठा ₹ ६,६०,००० होता व १०% जास्त होता.

(क) १ एप्रिल, ते ३० सप्टेंबर २०१६ मधील खरेदी ₹ ६५,००,००० आहे.

(ड) खर्चावरील ढोबळ नफा अनुपात $३३^{१}/_{३}$ % आहे.

विमा कंपनीकडे सादर करण्यासाठी नुकसान भरपाई दावा विवरणपत्र तयार करा.

किंवा

५. दि. ३१ मे, २०१६ लागलेल्या आगीने मे. वल्नरेबल ट्रेडर्स यांचा बराचसा मालसाठा भस्मसात झाला. ₹१,००,००० इतका मालसाठा बचावला. विमा पॉलिसी ₹ ४,५०,००० आहे. अधिक माहिती खालीलप्रमाणे :- (१५)

तपशिल	₹
३१-१२-२०१५ च्या ताळेबंदाप्रमाणे शिलकी :	
मालासाठी (१०% कमी मूल्यांकनानुसार)	२,७०,०००
ऋणको	७५,०००
धनको	४५,०००
१-१-२०१६ ते ३१-५-२०१६ दरम्यानचा व्यवहार	
ऋणकोकडून रोख वसूली	६,००,०००
ऋणकोना रोख सूट दिली	१५,०००
ऋणकोकडून विक्री परतावा	६,०००
धनकोना रोखीने प्रदान	**११,१०,०००**
धनकोकडून रोख सूट मिळाली	१२,०००
धनकोना खरेदी परतावा	३,०००
रोख विक्री	६,३६,०००
वस्तू देणगीदाखल दिल्या (खरेदी किंमतीत)	१५,०००
दि. ३१.०५.२०१६ रोजीचे ऋणको	१,७४,०००
दि. ३१.०५.२०१६	९०,०००

खरेदी किंमतीवर २५% इतका ढोबळ नफा सर्व विक्रीवर होत होता. नुकसान भरपाई दावा विवरणपत्र तयार करा.

[TURN OVER

CC77F14988DD148497277EF8CC2BDD21

६. (अ) शाखा म्हणजे काय ? अवलंबित शाखेची वैशिष्ट्ये काय आहेत तसेच शाखा डेट्रर्स प्रणालीनुसार शाखा खात्याचे स्वरुप विशद करा ? (१०)

(ब) कंन्साईमेंट म्हणजे काय व त्याची गरज विशद करा ? कंन्साईमेंट खात्याचा नमुना विशद करा ? (१०)

किंवा

६. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही **चार**) :- (२०)

१. टिपण व्यापारी खाते (Memorandum Trading Account)
२. खाते विक्री (Account Sale)
३. सामान्य तोटा आणि असामान्य तोटा (Normal Loss and Abnormal Loss)
४. साठा आणि ऋणको पद्धती (Stock Debtors Method of Branch Accounts)
५. सरासरी कलम (Average Clause)
६. सरासरी ढोबळ नफा प्रमाण (Average Gross Profit Ratio).